

1911 JUL 12

ERDÉLYI GAZDA

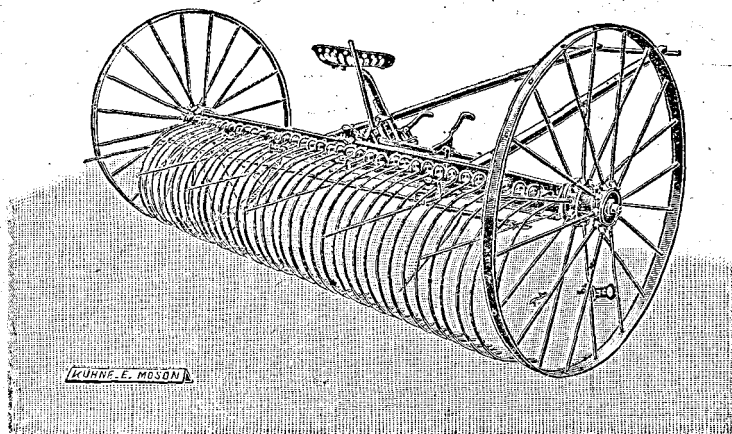
XLIII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1911. Junius 25.

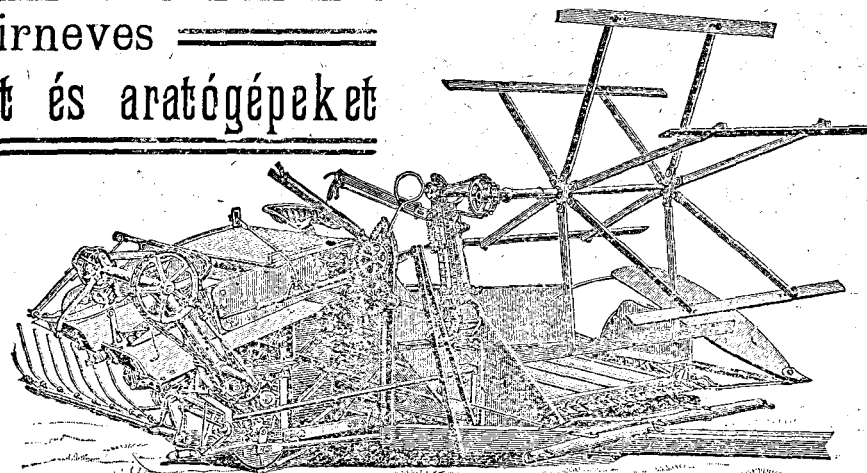
26 SZÁM.

Szénagereblyéket, hirneves
OSBORNE fűkaszalógépeket és aratógépeket

szállít:

2012

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a.
Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Temesvár.

Uj gyártási ág: Motorhajtású cséplőkészletek 3-20 lóerőig.

ELADÓ

egy kevés ideig üzemben volt
kitünő karban levő 12 lóerős

„CLIMAX” nyersolajmotor,

kedvező ár és fizetési feltételek mellett.

Cim: Karczag Henrik Temesvár, Józsefváros, Uri-u. 4.

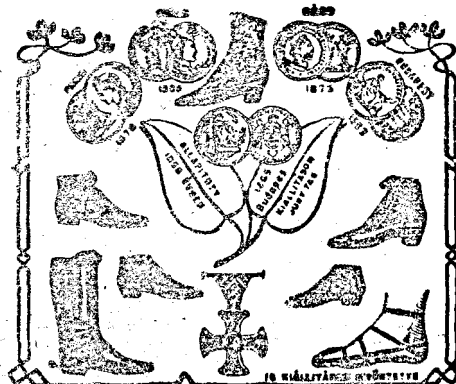
2599

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

Saját érdekében kérjen ajánlatot

2336 I

Eredeti Mc. Cormick gyártmányu

Kéveköto aratógépek,

marokrakó aratógépek

fűkaszalógépek,

tárcsásboronák,

Kühne-féle

acél-ekék,

talajművelőgépek,

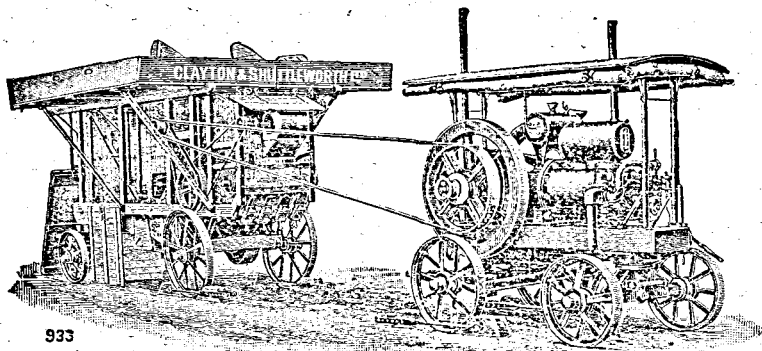
szénagyűjtők,

rosták, triörök,

cséplőgépek

kedvező fizetési feltételekkel a legjutányosabban kaphatók a

Székely Gazdák Szövetkezeténél Marosvásárhelyt.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselője.

**Nyersolajmotorok,
Szivógázmotorok,
Benzinmotorok**

és

Kenő olajok.

Erdeleyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Dr. Osztián Olivér és Társai
Ferenc József-ut 31 Szám.
Sürgönycim: Coloniale Kolozsvár.

Telefon interurban: 934. SZ.

Műszaki

cikkek.

2485

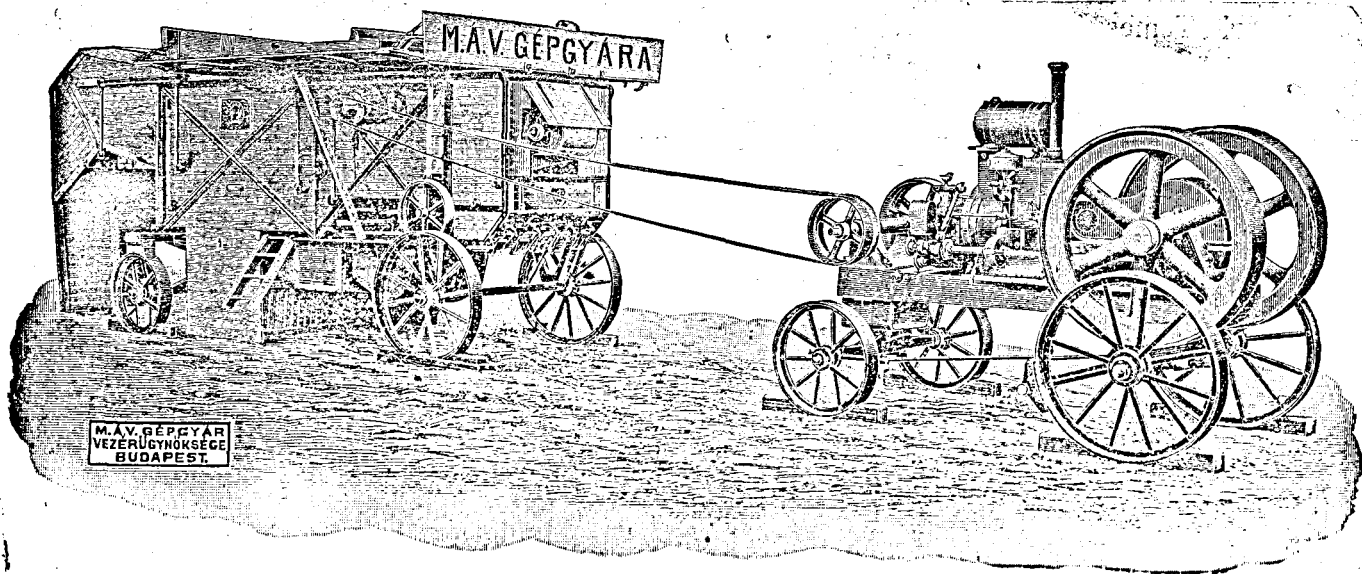
Kérjen ajánlatot!

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

túlszárnyalnak minden más gyártmányt.

2021

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158. ::

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Földet a népnek.	315
A kecskeméti gazdagylés.	315
A székely népies lótenyésztés kérdése. <i>Czirmes.</i> <i>Bálint.</i>	316
Kisebb szakközlemények.	317
Kormányintézkedések.	317
Vegyes közlemények.	318
Hirdetések.	

Földet a népnek!

Bámulatos, de mindazáltal mégis könnyen érthető földmivelő népünknek a földhöz való ragaszkodása. A magyar földműves, különösen ha nincsenek jó vezetői, képes bevenni még a szociáldemokrata maszlagot is, de csak azért, mert Bokányiéknak első programpontja: felosztjuk a hitbizományokat és a grófi birtokokat, ebből aztán neked is fog jutni magyarom, ha szorgalmasan fizeted a pártadót.

A magyar földműves kimegy Amerikába, de csak azért, hogy véres verejtékkel összekuporgasson egynéhány dollárt, amiből aztán idehaza földet vásárol. Kell-e az elmondottaknál ékebb bizonyíték arra, hogy a magyar nép igenis rajong a föld után.

Ennek a dolognak azonban természetes magyarázata van. A költőnek, amikor azt írta, hogy itt ezen a földön élned és halnod kell, igaza volt. De azt is megkellett volna neki írnia, hogy ebből a földből kell élned. Az ország lakosságának 3/4-ed része él a földből, milliókat táplál, millióknak nyújt megélhetést az anyaföld, a szántóföld. Csoda e tehát, ha annyira ragaszkodnak hozzá, ha annyira rajonganak érte?

Es még egy dolog van, ami lehetővé teszi a föld után való rajongást, a földéhséget. Az iparvállalatok gyártási titkait hét pecsétetes lakatok, acélból készült páncél szekrények őrzik. A kereskedelmi tudomány elsajátításához hosszú évekig tartó tanulás kell, s a kereskedelem is tele van titkokkal, amelyekhez a kereskedelmen kívül állók nem férkőzhetnek. Egyes egyedül a mezőgazdaság az, amely nem dolgozik titkokkal. A nagybirtokon épen olyan nyíltan gazdálkodnak, mint a kisbirtokon, sőt

ha valami új dolgot fedeznek fel a mezőgazdasági művelés terén, az első dolga mindenkinek az, hogy a nagydobot megüsse s nem nyugszik addig senki sem, míg az ujtás közkinccsé nem vált. Ily körülmények között a mezőgazdálkodás az az egyedüli foglalkozási ág, amelyen, egy kis jóakarattal, egy kis készütséggel, igen sokszor az egy esztendő gazda több sikert tud felmutatni, mint az, aki már fél századon át turta a röögöt.

A magyar népnek a szántóföld iránt való szeretetével tehát okvetlenül számolnunk kell, ki kell elégiteni a földéhséget. Földet kell juttatnunk a népnek. Igen ám, de hogyan? A Bokányi rendszerű földhözjuttatásnak szinte elháríthatatlan akadályul szolgál a tulajdon jog szentsége Bármennyire szeretnék is én Eszterházy herceg fél millió katasztrális holdjából egy 10,000 holdas kis dominiumot magam részére kikerekíteni, nem lehet, mert a föld Eszterházy hercegé s Istennek hála, még mindig jogállam vagyunk s így Eszterházy hercegtől a 10,000 holdat, — ha csak az árát előre ki nem fizetem — a legmegfeszítettebb akarattal sem lehet ellicitálni. Tegyük fel, hogy a földet szerezni akarónak van elegendő pénze. Ez esetben igenis számíthat arra, hogy földhöz jut, feltéve, hogy Eszterházynek van kedve a birtokait elparcellázni, s ezt a parcellázást indokoltá teszi közgazdasági viszonyaink.

Sajnos azonban a földéhes magyar népnek nincs pénze a földvásárláshoz. Ennek dacára mégis földhöz kell juttatnunk a magyar földmivelőt. A földhözjuttatásnak erről a másik módjáról tanácskozott a június 21.-i kecskeméti gazdanagygyűlés. A földhözjuttatásnak ezt a legjobb módját bérlőszövetkezetek alakításának nevezzük. Ma még talán nem eléggé elterjedtek nálunk ezek a szervezetek, de hiszszük, hogy rövid idő múlva jóval népszerűbbek lesznek, hiszen a bérlőszövetkezetek eszméjét nemcsak a Magyar Gazdaszövetség, nemcsak az Országos Gazdasági Egyesületnek fiatal agilis elnöke, Károlyi Mihály gróf karolta fel, hanem a földművelésügyi kormány is. A kecskeméti nagygyűlés tehát a magyar birtokpolitikának jelentékeny fordulópontja volt.

A kecskeméti gazdagylés.

A magyar gazdaszövetség idei nagygyűlésének színhelyétül a nagy magyar Alföld egyik hírességét, Kecskemét városát választotta. Vendégszerető falai között Kecskemét városának, a magyar gazdák sokasága sereglett össze. Közel és távolból ezer és ezer tagja a magyar gazdaszövetségnek vett részt a nagygyűlésen, és a nagygyűléssel kapcsolatos ünnepeken.

Kedden délután a zsufolásig megtelt vonat vitte a gazdaszövetség vezető férfait, és Darányi Ignác volt földmivelésügyi minisztert, a magyar gazdaszövetség elnökét, Kecskemétre.

Kedden d. u. volt a Kecskeméti Gazdasági Egyesület székházának ünnepélyes felavatása. A felavatás után a város székházának nagytermében a Széchenyi-szövetség és a kebelébe tartozó vidéki szövetségek gyűltek össze. Este az egybegyűltek tiszteletére nagyszabású hangverseny volt.

Szerdán reggel érkeztek Kecskemétre Apponyi Albert gróf és a gazdaszövetség néhány notabilitása. Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter, Kazy és Ottlik államtitkárok, Darányi Béla, Szomjas Lajos, Tervej Imre, Roth Loránd miniszteri tanácsosok és mások kíséretében. Gr. Serényi Bélát Horváth Mihály, Kecskemét város orsz. képviselője üdvözölte néhány szóval, mire a miniszter megköszönte az üdvözlést.

A nagygyűlésen közel 7—8 ezer gazda vett részt. A belügyminiszter képviseletében ott volt: Ráday Gedeon gróf, Pest vármegye főispánja, a közoktatásügyi miniszter képviseletében: Just Ferenc miniszteri tanácsos, közalapítványi igazgató, a pénzügyminiszter képviseletében: Szerdahelyi Jenő miniszteri tanácsos, a kereskedelmi miniszter képviseletében: Scitovszky Tibor, min. titkár. Az egybegyűlt számos gazdán kívül nagyszámmal vettek részt a gazdasági egyesületek és gazdakörök képviselői is.

A gyűlést egynegyed 11 órakor nyitotta meg Darányi Ignác, a Magyar Gazdaszövetség elnöke és indítványára a nagygyűlés, az uralkodó előtt táviratban fejezte ki hódolatát.

Az üdvözlő távirat elküldése után Darányi Ignác tartotta meg elnöki megnyitó beszédét. Üdvözli a földmivelésügyi minisztert. A kisgazdák sorsa iránt igaz és meleg érdeklődés

PONYVA, ZSÁK, GÉPSZIJ STB.

szükségletünk beszerzése előtt

 kérjünk mintát és árajánlatot

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉTŐL

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31-ik szám,

mert csak így győződhetünk meg az áru kiváló jó minőségéről és előnyös áráról.

sel viseltetik és a gazdaszövetségben nemcsak az ifjabb gazdatársadalmi szervezetet látja, hanem látja Károlyi Sándor gróf nagy alkotását is és az ő eszméinek és hagyományainak le-téteményesét. Két kérdéssel foglalkozik elnöki megnyitójában. Az egyik a birtokpolitikának kérdése. Égetően szükségesnek tartja egy telepítési és parcellázási törvény megalkotását. Telepítési törvény szükséges azért, hogy a törvényjavaslatban 12 évre fölött 120 millió korona erre a célra biztosítsák és a sikeresen megindult telepítési akció Erdélyben és az ország határain fokozott erélylyel folytassák és megkönnyítsék s ezen akciónál a középosztálynak az a vezető szerep biztosítsák, amely azt feltétlenül megilleti.

A feldarabolási kérdés törvényhozási szabályozása is feltétlenül szükséges és pedig azért, hogy kisgazdánk közérdekű parcellázása ezen törvényhozási intézkedéssel elősegíthessék, a parcellázás címén folytatott uzsora és kisgazdánk jogtalan kizsákmányolása korlátozassék és megakadályoztassék s emellett a bérlőszövetkezetek, illetőleg bérlő társulatok megalakulása is megoldást nyerjen s ezzel is egy újabb hatalmas lendületet adjunk a birtokpolitika javítására és kisgazdánk jólétének emelésére.

Áttér a vámpolitika kérdéseire, argentinai huskérdésére, a montenegrói, a görög és balkán szerződésekre.

Támaszkodjék a földmivelésügyi miniszter — ugymond beszéde végén — a magyar gazdaságtársadalomra és diadallal fog a küzdelemből kikerülni.

Darányinak tetszéssel fogadott beszédére Serényi Béla földmivelésügyi miniszter válaszolt és a következőket mondta: Örömmel és lelkesedéssel jöttem erre a gyűlésre, mint a magyar földmivelési ügynek jelenleg gondozója és minisztere. Meggyőződéseim az, hogy mint földmivelésügyi miniszter, csak akkor teljesíthetem kötelességemet a nemzet javára, ha munkáimban és törekvéseimben a gazdatársadalom tagjai kivétel nélkül támogatnak. Megjegyzéseket óhajtok fűzni azokhoz a nagyértékű fejtegetésekhez, amelyeket Darányi Ignác a vámpolitikai kérdésekről mondott. Arról szó sem lehet, — ugymond a miniszter, — hogy a kiegyezésen részt törjenek, hogy azokat a vámpolitikai megállapodásokat, melyeket a kiegyezés által sikerült létrehozni, most megdöntsék. Hiszen jóformán most van első esztendeje annak, hogy a kiegyezés előnyeit a termelés fokozására felhasználhatjuk. Addig, amíg ő lesz a miniszter, a nagy politikai kérdéseket úgy fogja kezelni, hogy a gazdasági értékesítés mai viszonyai ne változzanak, hogy a gazda mennél többet termelhesen és terményeit mindazonáltal minél jobb áron értékesíthesse.

A világ már úgy van berendezve, hogy vannak tömegek és ezeknek vezetői. A vezetők kötelessége odahatni, hogy a nemzeti munka

haladjon a maga útján, azoknak pedig, akiket vezetnek az a kötelességük, hogy szeressék a földet, miveljék jól és tegyék minél termékenyebbé. A vezetők feladata az is, hogy a munka gyümölcsének az értékesítése mentül nagyobb eredménnyel járjon. A gazdaszövetség elnökének több kérdésére most nem akar kiterjedni, csak annyit mond még, hogy a telepítésre és parcellázásra vonatkozólag a pénzügyminiszterrel együtt, külön törvényjavaslaton dolgozik, melyet annak idején a törvényhozás elé fog terjeszteni. A parcellázás ügyét különösen az altruista bank felállításával akarja szolgálni, mert ez a bank, mely heshon nélkül fog működni, olyan parcellázásokat is keresztül vihet majd, amilyenekre magánintézetek nem vállalkozhatnak. Végül kijelenti, hogy a gazdaságtársadalommal együtt óhajt működni és benne élénken él az a tudat, hogy célt csak a gazdák közreműködésével érhet. Melegen üdvözlí a nagygyűlést és munkájához eredményt és sikert kíván.

Desseffy Aurél gróf válaszolt a miniszter beszédére és ezután Mesko Pál a hirtelen megbetegedett Károlyi Mihály gróf helyett a földbérlő szövetkezetekről tartott előadást. A földbérlő szövetkezeteknek az a célja, hogy uzsora nélkül tudjon a kisgazda földet szerezni. A bér gazdaságokat nem is akarja megszüntetni, hanem csak azokat, amelyek kulturája nem áll magas fokon. Határozati javaslatot terjesztett elő, hogy a gazdaggyűlés bizottságot küldjön ki, amely a földbérlő szövetkezetek megalakításának előmunkálatait lássa el. Javaslátát elfogadták.

Ezután Mezössy Béla tartotta meg »Telepítés és parcellázás« címmel előadását, melyben részletesebben foglalkozik az erdélyi nemzetiségi kérdéssel és a magyarság megerősítésére céltudatos, erőteljes telepítési politikát követel. E cél érdekében határozati javaslatot terjeszt elő.

Bernáth István a földtehermentesítésnek módzatairól terjesztett elő határozati javaslatot.

Végül Horváth Mihály Kecskemét országgyűlési képviselője Kecskemét város gazdasági politikájáról tartott előadást.

Darányi Ignác elnök ezután megköszönte a résztvevőknek a nagygyűlésen való részvételüket s a nagygyűlést berekesztette.

Gyűlés után 4200 terítékes bankett volt. Bankett után kisebb kirándulások voltak a földmivesiskolába, az állami szőlőtelepre és a városi pincészövetkezetbe

A székely népies lótenyésztés kérdése.

Irta: Czirmes Bálint, m. kir. gazdasági szaktanár.

Az okszerű gazdálkodásnak egyedüli célja, hogy kevés költséggel nagy jövedelmet produkáljon. Különösen a mai időben, midőn évről-évre, nagyobb és nagyobb terhek nehezedenek

a földmivelő nép vállaira, fontos közgazdasági érdek, a mezőgazdasági jövedelem fokozása.

A termelési tényezők közül a munka az, amely döntő befolyást gyakorol a gazdasági üzem olcsóbb, vagy drágább működésénél. A mezőgazdasági üzletnél a legterhesebb, legállandóbb és nélkülözhetetlen munkát az igavonó erő szolgáltatja. Mivel gazdasági háziállataink közül igavonásra a szarvasmarhát és a lovat alkalmazhatjuk, megfontolandó, hogy ezen két erő közül, az adott viszonyok mellett, melyiknek felhasználása előnyösebb?

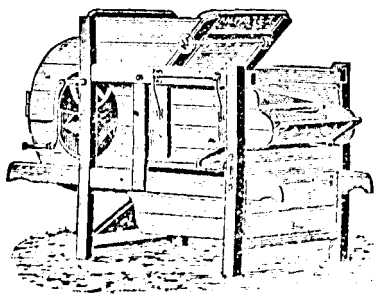
Hazarészünk domborzati viszonyai inkább a szarvasmarha igavonó erőt tették szükségessé és innen van az, hogy a székely földmivelő nép, ugyszolván csak igás marhával műveli földjét és igen kevés kiscgazdánál látunk igás lovat. Ha ez az állapot indokolt, megengedhető és helyesíthető volt a múltban, amikor állandóan igen alacsonyok voltak a marhaárak. Kérdés, hogy fenntartható e a jövőben, mikor azt látjuk, hogy az igásmarha ára hihetetlenül megdrágult, s a száj- és körömfájás minduntalan hosszabb és rövidebb ideig tartó munkaképtelenségre kárhóztatja az igás marha állományt?

Erdély földmivelő népének sok kárt és sok kellemetlenséget okozott a száj- és körömfájás. Hónapokon át megakasztotta a mezőgazdasági munkálkodást és beszüntette az állatkereskedelmet, s mivel elgyöngíti, súlyos beteggé és agársóványosságúvá teszi a marhaállományt a nagy értékcsökkenés által, megtizedeli a gazda vagyont.

Miután kilátásunk arra nincsen, hogy 10—15 éven belül a marha árak csökkenjenek, — s mivel ugy a tudomány, valamint a törvényhozás is ezidőszert tehetetlen a száj- és körömfájás kártételeivel szemben, ezért a birtokososztály feladatát képezi, hogy állattenyésztését úgy szabályozza, hogy gazdasági üzletvitelében a ragadós állatjárványok mentől kisebb kárt okozzanak. Ezen törekvésünket elérhetjük akkor, ha a szarvasmarhatenyésztéssel kapcsolatosan, felkaroljuk a lótenyésztést is.

A lóállomány között kevesebb járvány garázdálkodik, a ló 15—20 évig is elhuzza az igát, munkaképessége nagyobb, állandóbb, mozgása élénkebb s még akkor is használható, ha helytelen igénybevétel folytán, tetemes értékcsökkenést szenvedett.

Ma az elsőrendű igásokör párja 1400—1600 korona, s a valamire való jármos tehén párját sem lehet megvenni 1000 koronán alól. A jármos marha legfeljebb csak 4—5 évig használható, mert tovább tartva annyira megvényül és meggyengül, hogy a munkája nem járhat haszonnal. Tehát az okos gazda, a mai időkben nem dolgozhat kizárólag drága marhaerővel, hanem e helyett és a mellett, felhasználja a ló igavonó képességét is, mert az jelentékenyen olcsóbb, mint a szarvasmarháé.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek !!

Europaszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

A földmivelő gazda egy napig sem nélkülözheti az igáserőt, kiszámíthatatlan veszteség származik abból, ha valamely országrészben, ahol csak szarvasmarhával művelik a földet, kiűt a száj- és körömfájás és hosszú időn át szünetel a munka és téltenségre van kárhozattva a gazdasági kultúra.

Az észszerűen gazdálkodó, körültekintő földmives úgy rendezkedik be, hogy minden eshetőségre készen álljon, gazdasága üzemzavart ne szenvedjen, s a »munka kereke« soha egy pillanatra se álljon meg. Ha viszonyainak megfelelő igáslovakat tenyésztünk, megleszünk kiélve minden káros hátramaradástól.

Nagyapáink idejében a székely lótenyésztés igen híres volt. Emlékszem, hogy gyermekkoromban, a székely kisgazdának nemcsak jármos tehene, hanem 1—2 pár hámos lova is volt. Mint önálló működésű gazdatiszt sokáig álltam uradalmi szolgálatban és mindig arra törekedtem, hogy az igás állomány felerésze lóból álljon. Így, saját tapasztalatomból mondhatom, hogy a gazdaságokban egy pár hámos lónak annyi hasznát lehet venni, mint 2 pár jármos marhának.

Gazdasági tanulmány-utakon, kisebb-nagyobb földmives csoportokkal, többször megordultam a barcasági szász vidékeken és minduntalan felhívtam a székely testvéreim figyelmét arra, hogy a szász paraszt igen magas fokú álló szarvasmarha tenyésztése mellett, virágzó lótenyésztést üz, igavonásra kizárólag lovat használ, és azon vidékek páratlan mezőgazdasági kulturája, első sorban a lóerő kitűnő felhasználásának tudandó be.

Három hónap óta az Alföldre vetődtem, alkalom nyílt megfigyelni az alföldi parasztság speciális gazdasági életét és azt látom, hogy a 80—150 holdas kisgazda szarvasmarha állománya csupán 2—3 fejős-, borjas tehénből áll, s a talajművelési és más gazdasági munkákat 4—8 pár erős Nonius kanca teljesíti.

A felvidéki tót gazdák, s a szepességi németek is, a miénkhez hasonló hegyes vidékeken csakis lóval gazdálkodnak, a szarvasmarhát hus-, tejtermelés és trágya nyelés végett tenyésztik.

A nyugati államok előrehaladottabb gazdasági már ősidők óta lóval gazdálkodnak, pedig minőség tekintetében jobb és számszerint is aránylag több szarvasmarhát tartanak, mint a magyar gazda. A művelt nyugaton a szarvasmarha a közlelés kiegészítésére szolgál, ivadékot, tejet, húst produkál és trágyát termel, ellenben isomereje aránylag kis mértékben vétezik igénybe.

Gondolkozva az elmondottakon, arra a következtetésre jutunk, hogy a székely vármegyék kisgazdái saját érdeküket szolgálják, ha minden erejükből arra törekednek, hogy a manapság nagyon jövedelmező szarvasmarha állomány létszámát megkétszerezzék, minőségét emeljék, hus- és tejtermelő képességét fokozzák és

ezzel kapcsolatban, a gazdasági igavonóerő elátására, felkarolják az igásló tenyésztését is!

A gőz és villamosság korában élünk, s a »repülő ember« meghódította a levegőt is. A világ forgatagában nyomtalanul eltűnik a lomhán cammogó erő, és helyét, a rohanó élet elevenebb energiája cseréli fel. Mivel székely népünk sem maradhat el és lépést kell tartson a haladó korrallal, szükséges, hogy gazdaságában olyan munkaerők alkalmazását tolja előtérbe, melyek gyorsabban elvezetik a vagyoni gyarapodás útjára. Ezek egyike a ló.

Az edzett szervezett, kevés igényű, kitartó és gyors járású székely hegyi ló, valamikor igen keresett volt, s a lovas haderő jelentékeny részét képezte. Mikor vihar felhők tornyosultak hazánk egén és végig hordozták a véres zászlót, s a nemzet becsülete azt kívánta, hogy a regebeli »Csaba népe« kivegye részét, a honmentés véres munkájából, akkor a parázsvérű székely paripa győzelemről-győzelemre vitte vitéz lovasát, s fényes hírnevet és dicsőséget szerzett, a nyalka székely huszárnak.

Mikor pedig a vészfelhők elvonultak és a béke napjai újból beköszöntöttek, s a »vitéz Rabonbánk« ismét kezökbe vették az eke szarvát, akkor a székely harciparipa, hűséges munkása lett azon vértől ázott rögnek, mely őt és a gazdáját táplálta.

Ha van a mi székely véreinkben olyan faji tulajdonság, mely a nemzet karakterének emelésére szolgál, akkor ezen nemes vonások kifejlődésében és kialakulásában nagy része van azon legokosabb gazdasági háziállatnak, mely a nemzet születése óta, a székely szolgálatában áll és becsületes munkatársa volt, a létért való küzdelem s a kenyérszerzés örökös munkájában!

Ne nézzük tehát tétlenül, összedugott kézzel a székely lótenyésztés pusztulását, fogjon össze annak megmentésére minden olyan gazdasági tényező, melynek elsőrendő hivatása a székely nép gazdasági érdekének istápolása. Bőségesen rendelkeznek mindazon eszközökkel, melyeknek észszerű felhasználásával ismét felendülhet a székely nemzet lótenyésztése; tehát lépjenek az alkotás terére!

Azonban ezen üdvös munkából ki kell vegye a maga részét a székely földmivelő nép is, mert csak így juthat olyan igavonó erő birtokába, a mellyel olcsóbban és gyorsabban dolgozhat.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **A bordói ló használata.** A bordói levét rögtön elkészítése után kell felhasználni. Ha a lét hosszabb ideig állni hagyjuk, akkor olyan vegyi átalakulás áll elő benne, amely értékét csökkenti. Már 2—2½ napi állás után azáltal válhat hasznavehetetlenné, hogy a kocsonyászerű csapadék a bordói lében szemessé válik és a fenékre ülepedik. Ha ilyen lével permetezünk, az apró szemek nem tapadnak oda a levelekre, minek folytán a bordói lét hatása szenved. Hogyha arra kényszerülünk,

hogy a lét hosszabb ideig eltartsuk, azt azzal érhetjük el, hogy mintegy 50 gr. cukrot adunk a lét 100 literébe. A cukrot azonban közvetlenül a lét elkészítése után vagy legalább a lét készítése napján kell hozzáadni. Az Aschenbrandt-féle bordói por a fentjelzett anyagok gondos keveréke s a cukortartalmán fordul meg oldatának nem csak kifogástalan tapadása, de hosszas eltarthatósága is.

+ **Liszttharmat ellen való védekezés.** A liszttharmat betegségét okozó gombák ellen való védekezés tekintetéből figyelemre méltók következők: 1. A tél folyamán le kell nyesni az előző évi liszttharmatos galyakat és veszőket, azután eltüzelni, nehogy fertőzhessenek. 2. Feltétlenül hatásos a kénporozás, ha azt jól és alkalmas időben, idejekorán végezzük. Kénporozni azonnal kell, amint a liszttharmat mutatkozni kezd és ettől fogva 2—3 heti közökben meg kell ismételni. Csakis meleg és szélcsendes időben, a harmat felszáradása után szabad kénporozni. Erre a célra kereskedésbeli kénvirágot, azaz a legfinomabb minőségű (praecipitált) kén használunk. 3. Kénporozás helyett eredményesen védekezhetünk permetezéssel is, még pedig kénmájnak (kénkálium) a 1/2%-os vizbeli oldatával.

+ **Borjúk itatása anyatejjel.** Hogy az anyatejet a borjúkkal mily mennyiségben itassuk, különbséget kell tenni bika- és üszöborjú között és pedig úgy, hogy a bikaborjú valamivel nagyobb adagot kapjanak és tiszta tejjel hosszabb ideig tápláltassanak, mint az üszöborjú. Továbbá az a borjú amelyből hizlalásra szánt állatot akarunk nevelni hosszabb ideig és több tejet kapjon, mint az, amely tejelőnek van szánva. A tapasztalás azt tanítja, hogy a tejelő állatnak szánt borjú, élősúlyának átlag egyhatedrészét kell tejjel megkapnia, míg a hizlalásra vagy tenyésztésre szánt bikaborjú élősúlyuk 1/5—1/6 részét kapják mindaddig, amíg tejjel tápláljuk őket, mely táplálék az élősúly növekedésével arányban emelendő.

+ **Méhek itatása.** Mindig fontos, hogy tiszta friss ivóvízhez jussanak a méhek. A forró nyári hónapok alatt azonban napjában többször is meg kell nézni az itató vályut és benne a vizet felfrissíteni. Hogy a vályuban lévő vízbe bele ne fulladjanak, helyezzünk el benne mohát vagy zsuppot, hogy arra rászállhassanak a méhek.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Borgazdasági tanfolyamok lelkészek és néptanítók részére. Borászati szempontból kiváló fontossággal bíró községekben működő lelkészek és néptanítók részére, a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam helyeiben a folyó év nyarán két hétre terjedő borkezelési tanfolyamok fognak tartatni. A pályázók számára hoz képest esetleg két ily tanfolyam lesz, az első július 17.-től 29.-ig, a második augusztus 7.-től 19.-ig. A tanfolyamra csak olyan lelkészek és néptanítók vehetők fel, akik ama hegyvidéki községekben működnek, ahol a lakosság kizárólagos, vagy főfontosságú kereseti forrását a szőlőművelés képezi. A tanfolyamra felvett egyének utiköltségeik s a lakás és élelmezési költségeiknek fedezésére az egész tanfolyam tartamára egyenként 70 korona, azaz hetven korona általányt kapnak, amely összeg a tanfolyam utolsó napján fog a tanfolyam vezetője által kifizettetni. A tanfolyamra való felvételre pályázók egykoronás bélyeggel ellátott kérvényeikben kötelesek feltüntetni életkorukat, nyelv-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsobkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Flis és lenyaka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérenmű, vászon és szőnyegnagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon-, ebéd- és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

ismeretüket, tényleges alkalmazásukat, a szőlő- és borgazdaság terén esetleg kifejtett eddigi működésüket s ha esetleg négyhetes szőlő- és borgazdasági tanfolyamon résztvettek, csatolják folyamodványukhoz az erről nyert bizonyítványt is. Az, hogy a folyamodványban a fentiekre vonatkozólag felsorolt adatok a valóságnak megfelelnek, a tanítók folyamodványain az illetékes kir. tanfelügyelő által igazolandó. Lelkészek pályázati folyamodványait közvetlenül, a néptanítók pedig az illetékes kir. tanfelügyelő útján, legkésőbb folyó évi június hó 28.-ig ahoz a szőlészeti és borászati felügyelőhöz, (illetőleg vincellériskolai igazgatóhoz) nyújtásuk be, akinek kerületében működnek.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

A halászzati tilalomról. Gr Serényi Béla földmivelésügyi miniszter rendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, amelyben felszólítja őket, hogy a törvény tilalmi intézkedéseinek, különösen pedig a halak törvény szerinti megengedett elárúsítási módjának ellenőrzéséről a rendelkezésre álló eszközök teljes felhasználásával gondoskodják, a halászzattal, valamint a halkereskedéssel foglalkozókat törvényes tilalmak megtartására szorítsák, illetőleg a tapasztalt visszaéléseket haladéktalanul torolják meg.

Ninos többé vas és acél-huzal. A gazdaságközönség tájékoztatása céljából közli a földmivelésügyi miniszter ur, hogy a m. kir. kereskedelmiügyi miniszter ur — vonatkozó értesítés szerint — az ócska vas és acél-huzalnak gazdasági célokra való eladását beszüntette, miután újabban inkább bronzhuzalok alkalmaztatnak a táviró és távbeszélő építkezéseknél s így ócska vas- és acélhuzal-készlet nem lesz raktáron.

Pisztrángtenyésztés. A földmivelésügyi miniszterium a Cibles és Retunda hegyi patakjaiban a pisztrángtenyésztést fokozni akarván, azok mesterséges tenyésztése iránt intézkedést tett és már eddig is több medence készült el, melyben a peték elhelyeztetnek.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **A romániai gazdasági tanulmányútra** induló társaság tagjai a következők:

Br. Jósika Gábor, Tokaji László, L. Sperker Ferenc, Csontos Miklós, Szász József, Béli Tivadar, dr. Porutz Viktor, br. Inczedy Samu, br. Jósika János, Godolán János, Szász Ferenc, Nagy Dénes, dr. Sinkovits Ottó, Fekete János, dr. Szentiványi József, gr. Teleki Arctur, br. Bálint György, Józsa Gyula, Demeter János és Száva Károly.

Az utazásra vonatkozó részletes tudnivalókat a napokban küldi meg a titkári hivatal a résztvevőknek.

— **A vetések állása.** A vetések állásáról szóló legutóbbi hivatalos jelentés szerint, a hűvös esős és meleg, majd ismét hűvös és szeles napokkal váltakozó időjárás nem mindenütt kedvezett a vetések fejlődésének, mert az ország főbb gabonatermő vidékein, hol már kellett volna is több volt a csapadék, igen sok helyen megdőlvé és összekuszálva fekszenek a vetések, melyeknek alsó levélzetén erősen fellépett és terjed a rozsda. Az ország északkeleti részében pedig a hosszan tartó szárazság miatt gyengék, főleg az őszi vetések, melyek csak a legutóbbi esőzések után kezdenek magukhoz jönni.

Nem hiányoznak azonban a szépen fejlődött, sűrű és erőteljes vetések sem, úgy, hogy a lefolyt három heti időszakban bekövetkezett visszaesés ellenére is, országos átlagban még mindig elég jó közepes termésre nyújt kilátást mind a négy fő kalászos.

A kapás-növényeknek, kerti vetemények-

nek és takarmányféléknek a csapadékus időjárás nagyobbára kedvezett, bár elgazosodásukat is előmozdította.

A gabonaneműekkel, tengerivel és burgonyával folyó évben bevetett terület kiterjedésére vonatkozó adatokat a m. kir. központi statisztikai hivatal összegyűjtötte, és idejében rendelkezésre bocsátotta ugyan, minthogy azonban ezen adatoknak jelentékeny része oly időben küldetett be, amidőn az őszi egérkárok és a téli fagykárok folytán szükségessé vált tavaszi kiszántások csak részben vétettek figyelembe és számítottak le a bevetett területből, ezen bevetett területi adatok közzétételét téves konkluziók elkerülése végett mellőzni kellett. Intézkedés történt azonban, hogy a kiszántott területre vonatkozó adatok a gazdasági tudósítók újjászervezett karának segítségével sürgősen összegyűjtessenek, hogy mire július 1.-én az első számszerű becslés megtörténik, már pontos területi adatok is rendelkezésre álljanak.

A négy főkalászos ez idő szerinti állásának tájékoztató megjelölése céljából a gazdasági tudósítoktól minősítő számadatokat kérték be. Ezen minősítésben a kitűnő termés kilátás = 1, a jó 2, a közepes 3, a gyenge 4 és a rossz 5 számjeggyel jelöltetett.

A beérkezett minősítő adatok szerint, az ország legnagyobb részében mind a négy gabonaféléből tulnyomóan közepes termés várható, holott három héttel előbb még sok helyen igen jó, sőt helyenként kitűnő termést reméltek. E reményeket az időjárás rendellenessége, a tulsó csapadék következtében sokfelé beállott megdőlés és a több helyen föllépett rozsda apasztotta le, némely vidéken pedig a hosszantartó szárazság. Mindezek azonban olyan bajok, melyek kedvező időjárás esetén enyhülhetnek s így a kilátások ismét megjavulhatnak.

Az erdélyi részekből a beérkezett minősítő adatokat, vármegyék szerint részletezve, a következő kimutatás foglalja magában:

Vármegye	Buza őszi és tavaszi	Rozs őszi, tavaszi és két-szeres	Árpa őszi és tavaszi	Zab
Alsó-Fehér	3	3	3	3
Beszterce-Naszód	3	3	3	2
Brassó	3	3	2	2
Csik	3	3	2	2
Fogaras	3	3	2	2
Háromszék	4	4	3	2
Hunyad	3	3	3	3
Kis-Küküllő	4	4	3	3
Szeben	3	3	3	3
Szolnok-Doboka	3	3	3	3
Torda-Aranyos	4	3	3	3
Udvarhely	4	3	4	3
Szilágy	3	3	3	4

Buza. A buza vetések az ország legnagyobb részében szépen kikalászoltak s elvirágoztak. Ahol az utóbbi időben sok eső járt, különösen a kötöttebb talajokon sok a megdőlt vetés s ennek alsó levélzetén erősen fellépett a rozsda. A tul buja s megdőlt buzatáblák mellett főleg az ország északkeleti és Királyhágóntuli vármegyében sok helyen látni gyenge, ritka és alacsony buzavetéseket is. A Tisza balpartján jól kikalászolt, részben elvirágozott, de a kövérebb talajon sok helyen megdőlt és rozsdás, néhol már a szára is. A Tisza Maros szögén elvirágozott. Csanád vármegyében igen jó, a vidék többi részében csak közepes. Alsó levélzete rozsdás. A Királyhágóntuli vármegyékben kikalászolt, virágzik. A hosszas szárazság miatt visszamaradt, ritka és alacsony. Kalászsai többnyire rövidke.

Rozs. A rozsvetések elvirágoztak. Szárai többnyire magasak, kalászsai szép magasak, de helyenként hibásak, mert a májusi fagy virágzásban érte őket. A rozsvetések általában ritkák, de éppen ezért sokkal kevesebb helyen dültek meg, mint a buzavetések, rozsda csak egyes he-

Jegyzet. 1 = kitűnő, 2 = jó, 3 = közepes, 4 = gyenge, 5 = rossz.

lyeken lepte el alsó levélzetét. A Tisza balpartján elég jól kikalászolt és elvirágozott. Helyenként ritka, a kalászsok azonban elég nagyok. A Tisza-Maros szögén szépen elvirágozott, kalászsai nagyok, szemfejlődése jó. Már szürkülni kezd. A Királyhágóntuli vármegyékben most virágzik. Szárazság miatt gyengén fejlett, ritka és gyomos. Kalászsai sokfelé kelleténél kisebbek.

Árpa. Az őszi árpa elvirágozott. Helyenként már erőfélben van, a tavaszi azonban csak most kalászol. Az utóbbi hűvös időjárás fejlődésében megakasztotta és az esőzések alatt sokfelé nagyon felverte a gaz, különösen a vadrepce. Melegebb időt kíván. A Tisza-Maros szögén az őszi már erőfélben van, a tavaszi most kalászol. Helyenként nagyon gazos és vadrepces. A Királyhágón tuli vármegyékben a szárazság miatt fejlődésben elmaradt, sárgás, ritka. Kikalászolt, de kalászsai többnyire aprók.

Zab. A zabvetések fejlődését az utóbbi hűvös esős idő megszakasztotta, többnyire még hasban van s csak a délibb vidékeken kezd már látszani. Egyes helyeken a csiga erősen megtámadta. A Tisza balpartján lassan fejlődik, jobbra egyenetlen, alacsony és gazos. Enyhe esős időt kíván. A Tisza-Maros szögén az erősebb vetés már zászlaját tolja. A Királyhágóntuli vármegyékben a szárazságtól szenvedett, sárgás és ritka. Az utóbbi eső után kissé megjavult.

Repce. A termés átlagban közepesnek mutatkozik. A honvédbogarak sok helyen károsítottak. A tengeri fejlődésén a májusi fagyok és derek hatása sok helyütt még ma is látható, amennyiben a hideg időjárástól megviselt növény a szenvedett károkat még nem volt képes helyrehozni, fejlődésben elmaradt; alacsony és színe sem kielégítő. Azokon a helyeken azonban, ahol bővebb esőzések voltak, gyors fejlődésnek indult és kifogástalan. Első kapálását csaknem mindenütt befejezték, második kapálása, illetve töltögetése megkezdődött. Helyenként a drótféreg is károsítja. A megművelést az elszaporodott vadrepce és egyéb gyom nehezíti. További kedvező fejlődéséhez melegebb idő kívánatos. A burgonya a májusi fagyok okozta károkat többnyire helyrehozta; az elfagyott levélzet újból kihajtott és a bokrok gyors fejlődésnek indultak. A kedvező kilátásokat néhol a levélfodrosodás veszélyezteti. A hegyi vidékeken, ahol a fagyok a burgonyának nemcsak levélzetét, de szárát is megkárosították, sok helyen gyengén áll, fejlődésében elmaradt. Ezekben a helyeken a burgonya egy része csak az említett fagyok után kelt ki és a kedvezőbb időben, a koraiaknál jobb fejlődésnek indult.

A kerti vetemények. A júniusi esőzések a kerti veteményeket is gyorsabb és erőteljesebb fejlődésre serkentették. A bab fejlődését a májusi fagyok megakadályozták, sőt néhol annyira megviselték, hogy újból kellett vetni. A fagytól megkímélt növény pedig általában szépen bokrosodott és a korábbi ültetések virágoznak. **Egyéb hüvelyesek,** főleg a lencse és borsó kielégítőek, nagyobbára elvirágoztak és jól hűvelyesednek. A zöld borsó már is piacra kerül. **Káposzta.** A palánták kiültetése általában sikerült. A kölest főleg a hegyvidéken még az utóbbi időben is vetették. A korábban vetett köles csaknem mindenütt jól kelt. A cirok általában kielégítő. **Cukorrépa és takarmányrépa.** A vetések általában kielégítően állanak, több helyen azonban igen gyomosak, s ezért művelésük lassan halad előre. Egyelése nagyobbára befejeztetett és második, sőt harmadik kapálást nyeri. Rovarkár aránylag kevés helyen fordult elő. A takarmányrépa a hegyi vidékeken még meglehetősen fejletlen, itt a fagyok és az egerek számottevő károkat okoztak, helyenként az ürgék is károsítják. A cukorrépa-fejlődés főleg az enyhébb éghajlatú vidéken kedvezőbb s levélzete helyenként már a talajt kezdi elborítana. A mesterséges takarmányfélék közül a lucerna első kaszálását ugyszólván mindenütt behordták, a termés a legtöbb helyen kielégítő, néhol igen kedvező volt. A lóhere

első kaszálása szintén kielégítő volt; de a termés minőségét a kaszálás után beállott esőzések több helyen megrontották. A zabos büköny tulnyomólag kedvezően fejlődött; néhol bő termést ígér; már virágzani kezd és kaszálását a déli vidékeken megkezdték. A csalámadé egyes vidékeken kellő csapadék hiányában visszamaradt fejlődésében. A muhar tulnyomólag kifogástalan, a baltacim szintén kielégítő. *Rét.* Az alacsonyabb fekvésű rétek közül még sok víz alatt áll, ezeknek kaszálását nem lehetett megkezdeni. A magasabb fekvésű réteket nagyrészt lekaszálták, kivéve a hegyvidékek rétejeit, ahol az alacsony fű nem kaszálható. Az anyaszéna termése tulnyomólag kielégítő, sőt sok helyen közepesen felüli eredményt adott, *Legelő.* Az ország nagyobb részében a legelők elég jól zöldelnek és a kijáró jószágoknak elegendő táplálékot adnak, de a Tiszán túl és erdélyi részeken már sok helyen megfogyott a fű. Ezekben a vidékeken esőre van szükségük a legelőknek. *Szőlő.* A májusi fagyok a szőlőkben egyes vidékeken érzékeny károkat okoztak és a kedvező kilátásokat jelentékenyen csökkentették. A fagytól megkímélt szőlők mindenféle dus fűrtöket mutatnak, amelyek virágzani kezdenek. A második permeterést jobbra befejezték. Szőlőmoly és lisztharmit elvéve szintén károsítja. *Gyümölcs.* A mindenféle piacra kerülő cseresznye termése átlagban kielégítő; a későbbi gyümölcsnemek közül sok a férges és emiatt hull. A hegyvidékeken általában gyenge termés mutatkozik, mert itt a gyümölcsfákat a fagyok nagyobbára virágzásukban érték, a délibb vidékeken azonban több helyen közepes termésre lehet kilátás.

— **Szántásverseny a kolozsmegyei Bogártelkén.** Az E. G. E. kolozsmegyei gazdasági szakosztálya karöltve a bogártelki gazdasággal és az erdélyi miniszteri kirendeltség támogatásával, jól sikerült ekepróbát és szántásversenyt rendezett június hó 18.-án Bogártelkén, melyen a környék faluiból is sokan vettek részt. A szántásverseny *Gidófalvi* István körjegyző magyarzó megnyitójával vette kezdetét, azután megindult a 21 (!) szántó versenyző kiskasza a kijelölt ugaron, majd Csérer Lajos kirendeltségi megbízott vezetése alatt megalakult jegyzőkből, tanítókból és falubírókból a bírálóbizottság. Ezután a község háza előtt a bírálat eredményéről magyarzózatot tartott Csérer tanár, s a díjak, (a kirendeltség adománya) kiosztattak. Legjobban szántottak Ferencz György, Ferencz István és Nagybot András, valamennyi a mosoni *Kühne-cég* b. A. jel. ekéjével. A kiskasza nevében Ferencz György kiskasza tartott egy köszönő beszédet. A verseny befejeztével a bizottság *Gidófalvi* körjegyző uriházában pihente ki magát, a kedélyes asztaltársaságban a vonat indulásáig.

— **Ankét gyümölcsfaik védelme érdekében.** Már évek óta tapasztalható, hogy gyümölcsstermesztők legnagyobb része ezen káros tünetment a kedvezőtlen időjárásnak tulajdonítja. A valóság pedig az, hogy az almafákat két megye kivételével — már évek óta a *Vértetű* szipolyozza, az alma és körtvét ezenkívül még a *Fusicladium* nevű gomba is károsítja. A legnagyobb azonban a veszély a *Monilia* nevű gomba fellépése és gyors terjeszkedése következtében. Miután e gomba a cseresznyét, szilvát sem kíméli, ezek termése is kevesebb és rosszabb, mint eddig volt. A legnagyobb pusztítás érte a kajszinbarackot, mely már három év óta nemcsak kevesebb, de cukortartalmára nézve is gyengébb termést ad. E gomba anynyira megtámadta a tavalyi barackfákat, hogy maguk az idősebb fák ki is pusztultak e tavasszal. Az idén tehát drága lesz a barack és alig lesz elég a belfogyasztásra. Gróf Serényi miniszter ezen veszélyes helyzeten segíteni óhajtván szakértekezletet hívott össze, mely Molnár István miniszteri tanácsos elnöklete alatt, minap tartott meg a földművelésügyi minisztériumban. A tanácskozásban résztvettek: dr. *Mágocsi-Dietz*

Sándor, dr. *Istvánffy* Gyula, dr. *Szilberszky* Károly, dr. *Thurson* János, dr. *Bálint* Sándor, *Linthart* György tanárok, továbbá, *Jablonovszky* József rovarügyi állomás főnök és *Tóth* Elemér miniszteri osztálytanácsos. Az értekezletre meghívott szak tudósok részletesen megvitatták a teendőket és a miniszternek több célravezető védekezési eljárást hoztak javaslatba. Különösen két javaslat az, melynek elfogadására az értekezlet kiváló sulyt fektet. Az egyik hogy ezen a népi által még nem ismert újabb ellenségekről egy, a baj felismerését és az ellene való védekezést színes rajzokban és népszerű szövegben ismertető táblázatot adjon ki a miniszter több ezer példányban, hogy abból minden népiskola, minden község háza, minden mezőőr kaphasson. A másik fontosabb javaslat pedig az volt, hogy a vértetűre vonatkozó régebbi, valamint a most kiadandó és a *Monilia* iránt is vonatkozó rendeleteket a miniszter a törvényhatóságokkal szigorúan hajtassa végre és a végrehajtás megtörténtét saját állami közegével ellenőriztesse.

— **Az argentínai hus.** Hirt adtunk már arról, hogy az osztrák állategészségügyi tanács jú 1-én tartott ülésén az argentínai husbehozatal kérdésével is foglalkozott. Konstatálták, hogy ez a hus az iz dolgában nem felel meg a fogyasztóközönség várakozásának. Erre való tekintettel és mert a behozatallal egészségügyi aggodalmak járnak, de mert a származási ország állategészségügye sem kifogástalan, az állategészségügyi tanács fölkeri a földművelésügyi minisztert, hogy az argentínai hus további behozatalát ne engedje meg. Ezen indítvány ellen csak a tanács elnöke szavazott. Azt a előterjesztést, hogy a még meglevő argentínai huskészlet forgalombahozatalára vonatkozóan az eddigi szabályokat változtassák meg, egyhangúan leszavazták. Bécs városa mint már jeleztük az argentínai husról állategészségügyi bizonyítványt szerzett, amit a bécsi napilapokban a következőképpen adott hírül: „Az argentínai hus ellen tudvalevőleg azt a kifogást emelték, hogy tulzsiros minőségben kerül eladásra, hogy különös íze van és legfőképpen ez okból utasította vissza a bécsi közönség. A tanács föl-hívta az állategészségügyi hivatal igazgatóságát, hogy mondjon ez ügyben véleményét. A Nemezik Albin dr. és Zaribnický Ferenc városi hatósági orvostól származó szakvélemény, azt az izbeli különbséget, ami a kövérjében érezhető, a *csomagoló anyagra* (juta) és a hizlaláshoz használt takarmányra vezeti vissza és eféle intenzív elváltozásokat rendkívül ritkán előfordulóknak jelez. Általában ugyanilyen jelenségek állapíthatók meg belföldi szarvasmarhák husán (kövérjén) és minden vágni való házi állaton, beleértve a baromfit is. A kövérjét illető speciális vizsgálatok azt derítették ki, hogy a kövérje — ellentétben a sokszor emlegetett állítással — nem avas. A kövérjének, mint ételzsirnak is nagyobb érték tulajdonítható, mint az európai szarvasmarhák kövérjének. Az argentínai marhasúst tehát — így fejeződött be a szakvélemény — az emberi élelemre általában alkalmasabbnak kell minősíteni, mint az európai szarvasmarhákét. Ez a szakvélemény meglehetősen rosszul szolgálja azt a célt, melynek érdekében készült. Mert, íme, most már megállapítható belőle, hogy az argentínai husnak különös íze van s ez az iz az, amit a bécsi közönség gyomra sem vesz be.

— **A gazdaságok szénszükségletének beszorzése.** Minden évben ismétlődő jelenség a nagy kocsihiány a MAV.-nál és az ennek következtében felmerülő torlódás az őszi-idényben, amidőn fokozódó mennyiségű gabona-szállításokon kívül a cukorrépa tömeges el-fuvarozása is megkezdődik. A termés kilátások gabonából általában elég jók; a cukorrépával bevetett terület az idén mintegy 20% kal több a tavalyinál és szintén jó termést ígér, azonkívül a rajonok határvonalai nagyrésztben fel-szabadultak, miért a cukorrépa nagyobb távol-

ságokra is fogják szállítani; így tehát nagyon valószínű, hogy az őszi kocsihiány és torlódás a szokotnál is nagyobb lesz. Ezért felhívjuk a gazdák figyelmét arra, hogy szén, koks stb. tömegáru szükségletük fedezéséről még az őszi erős forgalom beállta előtt gondoskodjanak, lehetőleg mielőbb, nehogy a valószíngleg be-álló őszi árutorlódás folytán gazdasági (cséplés stb.), esetleg ipari üzemeik fennakadást szenvedjenek.

— **Gyümölcs termési kilátások.** A földművelésügyi miniszter felkérte a gazdasági tudósítókat, hogy július 1-én és augusztus 15-én járásaikban nagyobb mennyiségben termelt főbb gyümölcsnemek termés kilátásairól, tegyenek hozzá pontos jelentést, az ezután érő gyümölcsnemekre vonatkozólag. Ez a jelentés fog szolgálni a külföld tájékoztatására is. E jelentésekben benne foglaltatnak majd a nagyobb gyümölcs-termelő nevelési és lakhelyei is.

— **Kivándorlás 1911. áprilisban.** A utlevélistatisztikai adatgyűjtés eredménye szerint, a magyar birodalomban folyó évi áprilisban 9177 utlevelet váltottak, 4941-et kivándorlási, 4236-ot pedig egyéb célból. Április folyamán 5198 egyén vándorolt ki, 6569 utlevéllel és 599 utlevél nélkül. E számból Horváth-Szlavonországra esett 909. A kivándoroltak közül 4064 ment Amerikába, 510 — tulnyomóan Erdélyből — Romániába és 168 Németországba.

— **Új papírgyár a Székelyföldön.** A székelyföldi körvasút révén megnyílt a lehetősége annak, hogy a gazdag székely erdősegeket fokozottabban kihasználják. A marosvásárhelyi ipar és kereskedelmi bank részvénytársaság már tett is lépéseket ebben az irányban és elhatározta, hogy egy nagy papírgyárat létesít 3—4 millió alaptőkével.

— **Az állati betegségek országos összegezése június 18.-ról.**

A betegség neve	Összesen		A múlt heti állapothoz képest			
	község	udvar	több község	több udvar	kevesebb község	kevesebb udvar
Lépfene	241	262	19	22	—	—
Veszétség	246	253	—	—	10	11
Takonykór	50	68	3	17	—	—
Ragadós száj- és körmfájás	2111	13798	390	3819	—	—
Juhhimlő	36	53	1	3	—	—
Ivorszervi hólyagos kiütés	54	117	3	11	—	—
Rühkór	274	587	—	—	20	30
Bivalyvész	1	1	—	—	3	3
Sertésorbánc	273	639	26	102	—	—
Sertésvész	272	152	78	195	—	—

— **A peronoszpóra.** Az Ampelológia Intézet június 16.-áról közli, hogy a peronoszpóra az elmúlt év folyamán Moson, Komárom, Nyitra, Szabolcs és Bereg vármegyékben is föllépett, a hol idáig még nem jelentkezett. Azonkívül Somogy, Zala, Vas, Fehér, Heves, Hajdu, Szolnok, Temes és Arad vármegyéknek idáig még megkímélt némely járásában is mutatkozott. Az elmúlt hét időjárását a normálnál kisebb hőmérséklet jellemzi, a mely főképpen a hét közepe táján határozottan hűvösre fordult. Csapadék nagy sőt, igen nagy mennyiségben az Alföld és a Dunántul déli tájain fordult elő, hatalmasan átázta a talajt. Veszedelmes nagy kiterjedésű köd és harmat nem igen volt, ami főképpen az egész héten át tartott eleven légáramlásnak köszönhető. Ez vezette el a talajfelszínről a nyirkot és a lomb-sátor belsejéből az ide szorult párákat. A szél szüntével azonban a hűvös időjárás nagy ve-

szedelmet hozhat, mert a fogékonyabbá vált szőlőben a szélszélű időjárásal föllépő harmat, esetleg köd is kedvez a peronosporának. Azonkívül a közvetlenül előttünk álló hetek teljesen normális időjárás esetén is a pástás zivatarok és permeteges túó esők legerősebb ideje. Fokozódik a veszedelem az által, hogy a szőlő éppen javában virágzik. Mindezt ajánlja az intézet, hogy a szőlősgazdák az egész országban teljes erővel karolják föl a védekezést, főleg pedig *ne sajnálják az esőtől lemosott permeteget elvirágzás után azonnal megújítani s néhány nappal később pedig a fűrtök gondos porozását végrehajtani, hogy a szőlők ebben a veszedelmes időben egy napig se álljanak védtelenül.* Védekező utmutatást az Ampeloiógiai Intézet (Budapest, II, Debrői-ut 15.) díjtalanul küld mindenkinek, aki levelezőlapon kéri.

A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam. A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam 1911. évi október hó 1-én kezdődő s 1912. évi december 31-ig terjedő tanévre rendez tanuló felvételére a pincemesteri tanfolyam igazgatósága pályázatot hirdet. A felvétel kellei a következők: a) kétéves tanfolyamu liazi vincellériskolák valamelyikének jó sikerrel történt bevezését igazoló bizonyítvány, b) a pincében való állandó foglalkozásra alkalmas erős, egészséges testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, c) községi erkölcsi bizonyítvány a folyamodó eddigi magaviseletéről, d) ha a pályázó kiskorú, a szülők vagy a gyám beleegyezése s azon kötelező nyilatkozata, hogy a tanuló az intézetet évközben nem fogja elhagyni. Ha a pályázó nagykorú, ezt a kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. A tanfolyam tandíjmentes. Oly szegényebb sorsu folyamodók, akik valamelyik kétéves tanfolyamu vincellériskolát jeles eredménnyel végezték, egész vagy fél ösztöndíj engedélyezését kérelmezhetik. Az egész ösztöndíj ötven korona, fél ösztöndíj 25 korona havonként. Az a—d pontokban foglalt feltételeknek megfelelően felszerelt kérvények legkésőbb augusztus hó 10-ig, azon vincellériskola igazgatóságához nyújtandók be, amelyeknél a folyamodó végbizonyítványát kapta. A. m. kir. pincemesteri tanfolyam igazgatósága.

Az O. M. G. E. a Pool ellen. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya, ugyis mint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó-bizottsága, minap tartott ülésén foglalkozott a Pool társasággal kötött szerződéssel és ezt a magyarországi kivándorlók szállítására nézve létrejött szerződést sérelmesnek és károsnak ítélte. Most a végrehajtó-bizottság utasítására fölterjesztett intézett az egyesület a képviselőházhoz, melyben azzal a kérelemmel fordul az országgyűléshez, hogy a szerződés első szakaszában föntartott fölmondási jogra hivatkozva, a Pool-társaságokat az 1900. évi II. törvénycikk 7 szakaszában foglalt rendelkezésnek megtartására kötelezze és ezzel megszerezze a törvényes biztosítékot arra, hogy a Pool-társaságok szabályszerű utlevéllel el nem látott magyarországi kivándorlókat egyáltalában nem fognak szállítani. A mennyiben a Pool-társaságok a törvény e határozott követelményének eleget nem tennének, az O. M. G. E. a szóbanforgó szerződés rövid időn belül való fölmondását követeli.

Gazdasági határ bejárások. A Szolnok-Dobokavármegyei Gazdasági Egyesület a földmivelésügyi miniszter anyagi támogatása mellett a gazdasági ismeretek terjesztése céljából, a nyár folyamán határbejárásokkal összekötött személtető gazdasági előadásokat rendez. Ilyen előadás lesz Magyarlápón július 23-án d. c.

8 órakor. Domokoson július 23-án d. u. 3 órakor, előadók Nagy E. gazdasági egyleti s. titkár és Tori Pál állatorvos.

Fatalyigák szükében van most Konstantinápoly, ahol ujabban nagyon megindult a ház- és vasutépítés. Eddig francia gyárosok szállították a szükséges mennyiséget és pedig 10—12'5 frankjával darabját, de már nem győzik a növekvő keresletet kielégíteni. A talyiga fala jegenyefáól, a váz és a kerékoszoru bükkfából, küllök és a rud vasból kívántatnak. Nálunk, ahol minden kellék rendelkezésre áll ezek gyártásához, nem is volna rossz háziipari üzlet.

Értesítés. A fogarasi m. kir. állami ménés ménanyagának osztályozása a folyó évben július hó 17—19. napjain fog megtartatni.

A kecskeméti gazdanagygyűlés alkalmaival a hatalmas méretű 10.000 személyt kényelmesen befogadó kongresszusi pavillon és az 500 méter asztallal és 10.000 méter paddal felszerelt étkezési pavilloncsarnok impozáns konstrukciójával, impozáns és művészies kivitelével Nagel Adolf budapesti cég legújabb meglepően sikerült alkotása volt.

TÖRLEY

TALISMAN-GASINO-RESERVE

2583

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉG

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz.

Alakult 1900.

Alakult 1900.

Biztosítási alap

Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1,981.360.— K.
Tartalékok 2,401.687.53

Osszesen: 4,383.047.53

1901. évi fölösleg	90.349.—
1902. " "	59.782.26
1903. " "	109.331.73
1904. " "	72.438.23
1905. " "	61.730.60
1906. " "	39.243.65
1907. " "	41.877.32
1908. " "	81.088.76
1909. " "	106.589.64
1910. " "	120.164.38

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

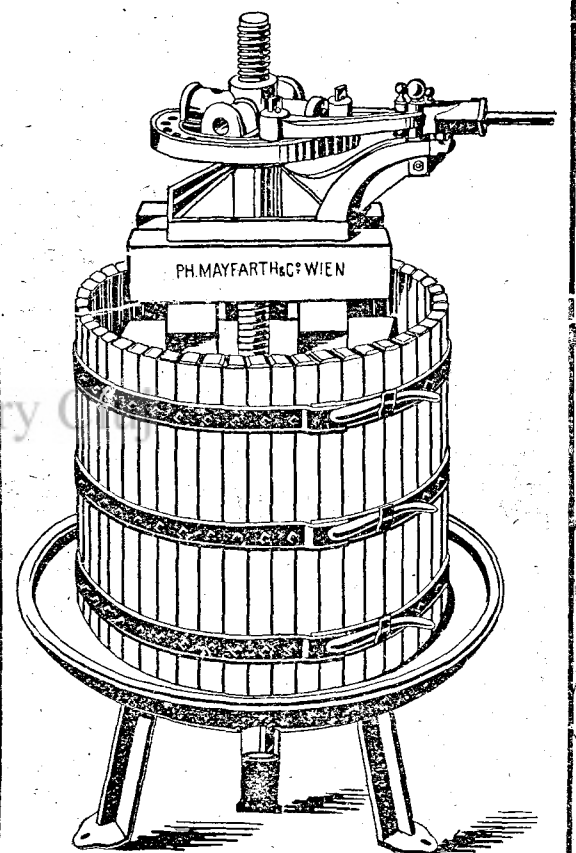
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. 1908. 1909. valamint 1910 évi üzletfeleslegből pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1910. év végén a tartalékok 2.401.687,53 koronára ruának.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2008

Az igazgatóság.

Legmodernebbül berendezett gyári intézetünk.

40 év óta áll a legelső helyen

az összes présgyarak között és

a legjobb hírnévnek örvend.

Kérjen különleges képes árjegyzéket (309. sz.) a bor- és gyümölcspresekről, teljes szüretelési berendezésekről, u. m. viznyomású prés, gyümölcs- és szőlőmalmok, szőlőzúzó és bogozók stb.

Több mint 680 éremmel és első díjjal kitüntetve.

PH. MAYFARTH & Co.

Wien, II. Taborstrasse 71.

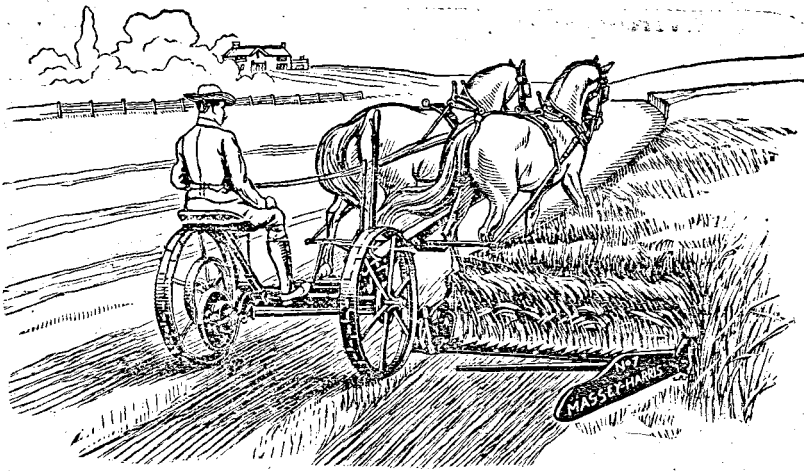
Képviselők kerestetnek.

2586

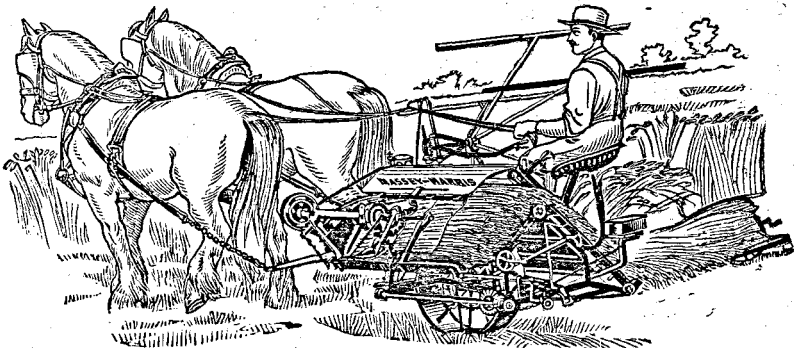
Hirdetéseket a legjutányosabban az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala vesz fel.

MASSEY-HARRIS C^o R. T.

2521

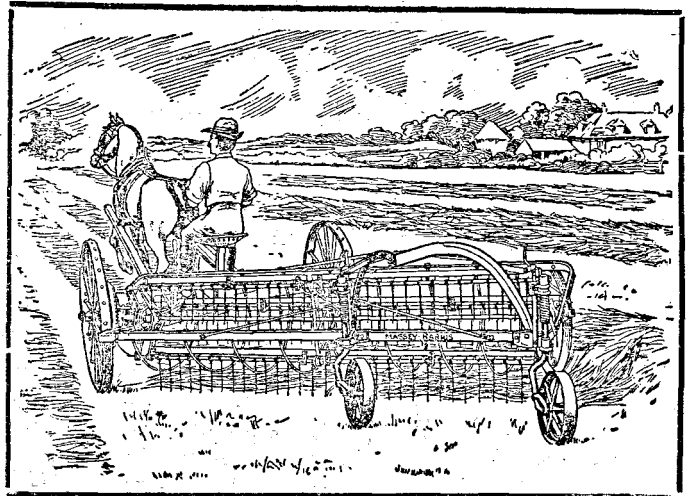

A világ legjobb gyártmányai!

fűkaszaló, aratógép és föld-
 :: mívelő eszközök gyára ::
TORONTO, ÉSZAK-
 AMERIKA.

„Side Delivery“

Kombinált szénagyűjtő- és forgatógép.

Arjegyzéket kívánatra ingyen küld

Massey-Harris C^o R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10-50 éves lejáratu

első ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egy-üttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kimélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolando

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaugynökség **GOMBOS BENŐ** Kolozsvár, Ferenc József-ut 7 A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége.

Szőlőkötöző-fonál

jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szereshető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmának és vizsonteladójának szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. **Ponyvakölcsönző intézet.** Tessék ajánlatot kérni! 2260

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
 Wien. II., Handelsquai No. 130.
 Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Dr. gróf Teleki Domokos ur öméltsága többszörösen kitüntetett gernyeszei magyar erdélyi tenyészetéből:

Eladó több elsőrendű két éves tenyészképes bika, 6 drb fiatal hasas számfelüti tehén, 3 drb növendék üsző. Érdeklődőknek felvilágosítást készséggel ad: (Gernyeszeg posta.)
 2597 Palfy Dezső, gazd. intéző.

Papp Kálmán

szőlőbirtokosnál **SOMOGYOM, (K.-Küküllőm).** 350 hl. tisztán kezelt saját termésű hegyi, asztali és csemege bor az 1907-1910. évekből hektóliterenkint 60-200 kor.-ig sylváni, leányka, som és rizling fajtákban

eladó.

A legjobb sorsjegy a magyar jelzáloghitelbank

KONVERZIONALIS SORSJEGY,
MERT e sorsjegyek mindegyikét kihúzzák,
MERT e sorsjegyek akkor is tovább játszanak, ha azokra má egy vagy több nyeremény eszt,
MERT e sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióként is letehetők bárhol.
MERT az összes létező sorsjegyek közül a legjobb játékterveknek van és
NERT legnagyobb főnyereménye

EGY MILLIÓ KORONA.

Húzások: minden év febrár 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 10 havi részletre havi 16- korona	15- .
11 .	11- .
15 .	10- .
17 .	9- .
19 .	7-50 .
23 .	7- .
25 .	7- .
30 .	6- .

vagy letétre 30- K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra. A nyeremények azonnal a vévőt illetik.

Kapható a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rész.-Társ.-nál
 Mátyás király-tér 7. szám alatt.

Gazdatiszti vagy segédtishti állást keres,

gazd. tanintézetet és felsőbb szőlő és borgazdasági tanfolyamot végzett, ref. vallásu 39 éves, nőtlen, 6 évi uradalmi és 10 évi magán gazdasági praxissal bíró
 2589 egyén.

Cim: a kiadóhivatalban.

OMEGA-LANCKUT

a világ legjobb, legbiztosabb és legolcsóbb kutszivattyuja, rendkívül sok vizet ad, kis gyermek kezelheti, soha be nem fagy, soha nem romlik, mindenki felszerelheti és karban tarthatja **Árlap** ingyen és bérmentve.
 2381 Községi jegyzők honoráltatnak.

BARDOS és BRACHFELD
 BUDAPEST, VI. Gyár-utca 5/6 sz.

Uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kévekötel, amerikai manillazsineg kölcsön és eladás kartellen kívül.

2578

NAGEL ADOLF BUDAPEST, V., Arany János-u. 10. Táviratcim Nagela. :: Telefon 35 -92.

KLINGER HENRIK

Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár, Pozsonyban. Házi ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér II. sz.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpa- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vízmentes ponyvákat gépekre és kazlakra, nyers székér- és repezeponyvákat, nyers- és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lótakarókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

2580

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68,

által a legújanyosabb áruk mellett ajánlatban

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóheró-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. képlők, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egytemes szél-ékek, 2- és 3-vassú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

Kisbirtokosok jelzálogosztálya kölcsönöket nyújt kisbirtokosoknak betétlázás mellett a mindenkorl pénzvizonyokhoz mért legelőnyösebb kamatozás mellett.

Már meglevő magas kamatlábu kölcsönöket olcsóbb kamatlábu kölcsönre konvertál.

Jelzálogosztálya törlesztéses kölcsönöket nyújt nagyobb földbirtokokra 10-50 évig terjedő időtartamra a kamatot is magában foglaló előnyös anuitás mellett.

Megkeresésekre rövid idő alatt felvilágosítással szolgál

2017

Az igazgatóság.

Orpington fajtojások.

A kolozsvári állatkiállításán első díjjal díjazott

Orpington-törzs fajtojások eladó.

1 drb. 60 fillér.

Erzsébet-út 13. szám.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban. Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben. Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint. Hűtőtelepek és jéggyárak. Géberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére. Hydraulikus sajtók különböző nagyságban. Borsajtók és szőlőzúzók.

2010

Homlokzatok és belsőhelyiségek meszelésére a legjobb és a legtökéletesebb

Kimerítő ajánlatot és mintát szivesen küld: **LUTZ EDE és TÁRSA** festékgyára BUDAPEST, VII., ker., Örnagy-u. 4.

2585 II

A t. szőlősgazdák figyelmébe ajánljuk az általunk évek óta gyártott és legjobbnak elismert

DEMJÉN-féle „VULKÁN” háti kénporfúvó-készülék.

Erős és tartós kivitel. Könnyen kezelhető, legmegbízhatóbb szerkezet. A porozás tetszés szerint szabályozható.

Megrendelhető:

Demjén Ignác

műszaki fém- és pléhcikkek gyárában Budapest, VIII., Magdolna-u. 14.

2581

Anyarozsot,

buzavirágot, pipacsot és az összes gyógyfüveket vásárolja:

Fischer Izidor Zalaegerszeg.

Cim megőrzendő:

2590

Uradałmi számadások

átvizsgálását elvállalja e téren nagy gyakorlattal bíró

szakember.

Cim a kiadóhivatalban.